

به نام خالق اندیشه

پژوهشکده علوم شناختی و مغز

فرم اطلاع رسانی دفاع از رساله دوره دکتری

نام و نام خانوادگی دانشجو: سروش	رشته تحصیلی: روانشناسی	استاد راهنما: سرکار خانم	استاد مشاور
گلبابائی	شناختی	دکتری برهانی، سرکار	
		خانم دکتر سماک‌نژاد	

عنوان رساله:

چکیده: به رغم اهمیت همدلی، این سازه همچنان از بسیاری جهات به خوبی شناخته نشده است. از جمله‌ی این موارد نحوه‌ی اثرگذاری ابعاد عاطفی و شناختی همدلی بر یکدیگر است. در حالی که در گذشته، بیشتر تحقیقات صرفاً به جدایش این دو بعد پرداخته‌اند، اما با فرض پدیده‌ی بازنمایی مشترک به عنوان زیربنای همدلی، انتظار می‌رود که افراد در حین همدلی عاطفی بازنمایی متفاوتی از خود پیدا کرده و علاوه بر تغییر عاطفی دچار تغییرات شناختی در راستای همسو با هدف همدلی شوند. همچنین در صورت ایجاد همزمانی فیزیولوژیکال در حین همدلی، این همزمانی می‌تواند در این فرایند تغییر شناختی نقش داشته باشد. همسوئی شناختی و فیزیولوژیکال نیز به نوبه‌ی خود می‌تواند منجر به شناخت دقیق‌تر از هیجانان فرد دیگر یا به بیان دیگر همدلی شناختی شود. با این حال اثرگذاری همدلی عاطفی بر این تغییرات شناختی و همدلی شناختی تا کنون مورد بررسی قرار نگرفته است. همچنین نقش توجه دیداری در این فرایند نیز ناشناخته است. بر این اساس در این پایان‌نامه به بررسی اثرگذاری همدلی عاطفی بر ادراک، فاصله، ادراک زمان، تبعیت و در نهایت همدلی شناختی پرداخته شد. این پایان‌نامه در پنج مطالعه‌ی جداگانه به انجام رسید. در مطالعه‌ی نخست با توجه به نبود مقیاسی معتبر در ایران جهت سنجش همدلی به عنوان صفت، پرسشنامه‌ی واکنش‌پذیری بین‌فردی به فارسی ترجمه شده و مورد اعتباریابی قرار گرفت. نتایج ما نشان داد که این پرسشنامه نیازمند تغییراتی در ساختار است و همچنین قادر به جدایش همدلی عاطفی و شناختی از یکدیگر نیست. در مطالعه‌ی دوم به بررسی اثرگذاری همدلی عاطفی بر ادراک فاصله پرداخته شد و نقش حرکات چشم، همدلی به عنوان صفت و ناگویی هیجانی در این فرایند مورد بررسی قرار گرفت. نتایج ما نشان داد که همدلی عاطفی منجر به تغییر در ادراک فاصله می‌شود، به گونه‌ای که فرد هدف را نزدیک‌تر ادراک می‌کنند. همچنین نگاه به ناحیه‌ی چشم با این تغییر رابطه‌ی مثبت دارد. از سوی دیگر این تغییر ادراکی با همدلی به عنوان صفت رابطه‌ی معکوس داشته و با ناگویی هیجانی رابطه‌ی مثبت داشت. در مطالعه‌ی سوم اثرگذاری همدلی عاطفی بر ادراک زمان مورد بررسی قرار گرفت. نتایج ما نشان داد که افراد در حین همدلی زمان را کوتاه‌تر ادراک کرده و این تغییر با نگاه بیشتر به چشم‌ها رابطه داشت. همچنین همدلی به عنوان صفت با کوتاه ادراک کردن زمان رابطه‌ی منفی و با رگه‌های اوتیسم رابطه‌ی مثبت داشت. با این حال هیچ رابطه‌ای میان تغییر در ادراک زمان با تغییرپذیری ضربان قلب و هدایت الکتریکی پوست پیدا نشد. در مطالعه‌ی چهارم به اثرگذاری همدلی عاطفی بر تبعیت پرداخته شد. این مطالعه نشان داد که همدلی عاطفی می‌تواند منجر به افزایش تبعیت فرد همدلی کننده شود. مطابق انتظار این تبعیت

با نگاه به چشم‌ها نیز رابطه داشت. با این حال نکته‌ی مهم‌تر آن بود که افزایش تبعیت با تغییرپذیری ضربان قلب و همچنین سطح برانگیختگی برگرفته از هدایت الکتریکی پوست رابطه‌ی مثبت داشت. در نهایت در تحقیق آخر ما مستقیماً اثر همدلی عاطفی را بر همدلی شناختی با استفاده از طراحی دونفره سنجیدیم. در این تحقیق گروهی که در ابتدا با یکدیگر همدلی عاطفی کرده بودند، سطح بالاتری از همزمانی فیزیولوژیکال را تجربه کردند و هر دوی این موارد با افزایش همدلی شناختی که توسط تکلیف دقت همدلی سنجیده شد رابطه داشت. با این حال در این تحقیق اگرچه همدلی عاطفی با همسویی در ادراک فاصله رابطه داشت، اما همزمانی فیزیولوژیکال نه با همسویی در ادراک فاصله و نه با همسویی در ادراک زمان ارتباط نداشت. در نهایت نتایج این تحقیق نشان داد که ابعاد همدلی نه بعد کاملاً مجزا که بر یکدیگر اثرگذارند. همدلی عاطفی از طریق فرایند بازنمایی مشترک منجر به محو شدن فاصله‌ی خود و دیگری شده و سبب می‌شود نه تنها هیجانات که فرایندهای ادراکی نیز به سوی فرد هدف تغییر کنند. این تغییر در بازنمایی با همکاری همزمانی فیزیولوژیکال منجر به درک بهتر از عواطف فرد هدف همدلی یا همان همدلی شناختی می‌شود. همچنین نحوه‌ی توجه دیداری در این فرایند از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. چشم‌ها به عنوان مهم‌ترین منبع انتقال هیجانات نقشی کلیدی در فرایند همدلی دارند. در نهایت خصایص شخصیتی افراد نظیر سطح همدلی به عنوان خصیصه، ناگویی هیجانی و رگه‌های اوتیسم می‌تواند در این فرایند اثرگذار باشد.

تاریخ برگزاری جلسه دفاع: ۱۴۰۳/۰۶/۲۴

ساعت برگزاری جلسه دفاع: ساعت ۰۹:۰۰

مکان برگزاری جلسه دفاع: اتاق سمینار